

9910 Jelentés a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok pénzügyi-gazdasági ellenőrzéséről

TARTALOMJEGYZÉK

Megállapítások, javaslatok Melléletek

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok alapvető feladatait az ellenőrzött időszakban a különleges titkosszolgálati eszközök és módszerek engedélyezésének szabályozásáról szóló 1990. évi X. törvény, és ahhoz kapcsolódóan a nemzetbiztonsági feladatok ellátásának átmeneti szabályozásáról szóló 26/1990. (II. 14.) MT rendelet, valamint a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (Nbt) határozták meg.

Az Nbt szabályozza a nemzetbiztonsági szolgálatok irányítását, szervezeti rendszerét, feladatait, működési alapelveit, a titkos információgyűjtéssel kapcsolatos sajátos gazdálkodási gyakorlatot, valamint a Kormány és a miniszterek rendeletalkotási és egyéb intézkedési hatáskörét. A költségvetési források szabályszerű felhasználásának keretei között követelményként fogalmazza meg a szolgálatok, a közreműködők és az eszközök biztonságának védelmét. Ezzel első ízben szabályozta törvény a szolgálatok sajátos tevékenységéhez kötődő - az általánostól eltérő - költségvetési gazdálkodást és adatszolgáltatást.

Az Nbt szerint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat a Kormány által kijelölt tárca nélküli miniszter irányítja. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok közé a törvény az Információs Hivatalt (IH), a Nemzetbiztonsági Hivatalt (NBH) és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatot (NBSZ) sorolja.

A központi költségvetésben a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok költségvetése a Miniszterelnökség fejezetén belül önálló címen jelenik meg. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter az éves költségvetésekről szóló törvényekben a Miniszterelnökség

fejezetén belül, a Nemzetbiztonsági Szolgálatok cím előirányzata tekintetében a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjét megillető jogokat kapott.

A tárca nélküli minisztert irányítási feladatainak ellátásában - a Miniszterelnöki Hivatal (MEH) önálló feladatkörrel rendelkező szervezeti egysége - a Tárca Nélküli Miniszter Hivatala (Hivatal) segíti. Az önálló költségvetési gazdálkodást folytató, országos hatáskörű szolgálatok élén hivatásos állományú főigazgatók állnak, akiket a miniszter előterjesztése alapján a miniszterelnök nevez ki és ment fel.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok tevékenységéből adódóan, továbbá jogszabályi előírások alapján a szervezetekről csak aggregált adatok lehetnek nyilvánosak (összlétszám, költségvetés kiemelt előirányzatai).

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok részére alapfeladataik végrehajtásához 1994-1998. évek között - az évek sorrendjében - 5,6 Mrd Ft, 6,6 Mrd Ft, 7,9 Mrd Ft, 9,1 Mrd Ft, 10,8 Mrd Ft kiadási előirányzatot hagyott jóvá az Országgyűlés, és ugyanezen évekre 97,4 M Ft, 103,6 M Ft, 153,4 M Ft, 153,4 M Ft, 174,1 M Ft bevétel beszédését írta elő. A fejezeti felhasználási körbe tartozott továbbá a Kormányzati rendkívüli kiadások cím Speciális eszközök bérleti díja alcímen az 1997. évre 2,24 Mrd Ft, 1998. évre 2,34 Mrd Ft összegben tervezett előirányzat. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok létszáma az ellenőrzött időszakban összességében 6%-kal csökkent (1994. évben 4.311 fő, 1998. évben 4.084 fő), ezen belül az NBSZ-nél minimális mértékben emelkedett.

Első alkalommal 1993-ban végeztünk átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzést a polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál. Az 1993. évi ellenőrzés elsősorban a tárca nélküli miniszter felügyelete alá tartozó polgári nemzetbiztonsági szolgálatok (az Információs Hivatal és a Nemzetbiztonsági Hivatal, utóbbi szervezeti egységét képezte a Szakszolgálati és Technikai Igazgatóság) gazdálkodására irányult, a fejezeti felügyeletet ellátó Hivatal tevékenységét csak részlegesen érintette.

Az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3) és a 17. § (3) szakaszában foglaltak alapján - az Nbt-ből következő megszorítások mellett - végzett **ellenőrzés célja** a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok feladatai, valamint a

meglevő források összhangjának, a fejezet szintű és intézményi gazdálkodás irányítási színvonalának megítélése, továbbá a működésre fordított speciális kiadások törvényességi szempontok szerinti, az egyéb előirányzatok törvényességi, célszerűségi és eredményességi szempontok szerinti ellenőrzése, valamint a korábbi számvevőszéki ellenőrzés során tett megállapítások utóellenőrzése volt.

Az ellenőrzés megállapításai, javaslatai a szolgálatoktól bekért tanúsítványok kiértékelésén és a helyszíni ellenőrzés során véletlenszerű mintavétellel kiválasztott dokumentumokon, az azokból összesített adatokon, továbbá a szóbeli tájékoztatásokon alapulnak. Az ellenőrzés az 1994-1998. évek pénzügyi-gazdasági eseményeire irányult.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok ellenőrzésének részletes megállapításait a jelentés mellékletét képező egy nyílt és 5 db - szigorúan titkos minősítésű - függelék tartalmazza.

Megállapítások, javaslatok

Az ellenőrzött időszakot megelőző - az 1993. évi vizsgálatunk által is feltárt - felügyeleti és irányítási ellentmondások, a nem konzisztens jogi szabályozások kedvezőtlen hatást gyakoroltak mind a felügyelet, mind a szervezetek (döntően a gazdálkodást érintő területek) belső szabályozására.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok tekintetében felügyeleti jogosítványokat gyakorló tárca nélküli miniszter (TNM) **irányító tevékenysége** 1996-tól - jogkörének bővülésével összefüggésben - **erősödött**, azonban - nem elválaszthatóan a hivatali szervezet kiépítettségétől, feltételeitől - elsősorban a szabályozás, tervezés, ellenőrzés területén nem érvényesült kellő mértékben, illetve módon. Az Nbt hatályba lépésével a TNM jogköre szélesedett az irányítási jogkörében rendelet, utasítás kiadásával, a szolgálatok részére feladat meghatározásával, az egyedi ügyekben utasítás adással, valamint a főigazgatók felett - kinevezés és felmentés kivételével - a munkáltatói jogkör gyakorlásával.

A TNM feladatainak végrehajtását **segítő szervezet** (miniszteri titkárság, Kabinet, majd Hivatal) **sajátos helyzete** -

Miniszterelnökség (ME) fejezet tartozik, a **MEH önálló szervezeti egysége** - azzal járt, hogy apparátusa nem fedte le a felügyeleti, irányító feladatok teljes körét, illetve **működése** feltételeit - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - részben a szolgálatok költségvetéseinek terhére teremtették meg. Így pl. a TNM Hivatalába berendeltek, vezényeltek béralapját a tárca nélküli miniszter által történt besorolás után a szervezetek biztosították.

A szolgálatok részére jóváhagyott költségvetési előirányzatok egy részét - a költségvetési szervek tervezésének, gazdálkodásának, beszámolásának rendszeréről szóló 156/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet 21. § f. pontja alapján - a miniszter saját rendelkezésébe vonta, amely fedezetet nyújtott a Hivatal számára működési feltételeik kiegészítésére, továbbá a tevékenységüket segítők jutalmazására. Ugyanakkor a jelzett sajátos szervezeti, finanszírozási megoldás, továbbá a hiányos belső szabályozások következtében rendezetlen a szolgálatok költségvetését terhelő kötelezettség-vállalásokkal kapcsolatos eljárási rend.

A nemzetbiztonsági szolgálatok költségvetési gazdálkodásának, beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek egyes szabályairól szóló 85/1994. (V. 31.) Korm. rendelet, majd a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok költségvetése tervezésének, pénzellátásának, előirányzat-felhasználásának kincstári gazdálkodásának és nyilvántartásának egyes szabályairól szóló 19/1997. (II. 13.) Korm. rendelet már lehetővé tette a szolgálatok részére az általános költségvetési tervezési, beszámolási szabályoktól való eltérést. A kialakított gyakorlat több tekintetben nincs összhangban a költségvetési szervek gazdálkodásának általános jogi kereteivel, illetve az eltérő szabályozással. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok költségvetési gazdálkodásának jogi szabályozása azonban további finomításra, pontosításra, kiegészítésre, módosításra szorul.

A 19/1997. (II. 13.) Korm. rendelet tételesen nem határozta meg, hogy a Kincstár évközben milyen adatszolgáltatásokat kérhet a szolgálatoktól. A jogszabályokban meghatározott tagolásnál részletesebb igény egy részét, amely nem sértette a szolgálatok érdekeit (pl. a költségvetés kiemelt előirányzatai közé nem tartozó munkaadói járulékok, az átvett és átadott pénzeszközök önálló tételként való megjelenítése) a szolgálatok a Kincstár részére teljesítették, másik részének (pl.

a költségvetés részletezését jelentő tranzakciós kódok alkalmazása) teljesítése elől elzárkóztak, mivel a kódok használatával az adatok részletesebb tagolásúvá, ezért titkos minősítésűvé válnak.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok **felügyeleti szervének szabályzó tevékenysége** a **szükségese**nél és elvártnál **lassabban bontakozott ki**, 1995-ig lényegében csak egyes részterületekre korlátozódott. Az általános, valamint a szolgálatok szakmai, gazdasági tevékenységét szabályzó rendelet- és utasítás alkotási folyamatban 1996-tól tapasztalt előrelépés mellett a szabályozások több tekintetben hiányosak, ellentmondásosak. A szabályzatok kiadásának elhúzódása azzal is járt, hogy az időközben hatályba lépett 19/1997. (II. 13.) Korm. rendelet előírásától eltérően, nem megfelelő - miniszteri helyett főigazgatói - szinten szabályozták a speciális működésből eredő feladatokat. (A vizsgálat időszakában előkészítés alatt volt a miniszteri utasítás tervezete, amely kiadásával a jogszabálytól eltérő gyakorlat megszüntethető.)

Az alaptevékenységgel összefüggő speciális működési kiadások felhasználása, bizonylatolása, elszámolása és ellenőrzése szabályainak megállapítása az 1997. évet megelőzően a főigazgatók hatáskörébe tartozott, akik ennek utasítás kiadásával eleget is tettek. A 19/1997. (II. 13.) Korm. rendelet e szabályok megállapítását a TNM hatáskörébe rendelte.

Az 5/1996. (IV. 12.) TNM utasításban részletesen előírt **intézményi szabályzatok** - a szabályzat tervezetek késedelmes összeállítása és Hivatalon belüli egyeztetésük elhúzódása miatt - **még teljes körűen nem készültek el** (IH számviteli politika), illetve korszerűsítésük elmaradt (NBSZ pénzkezelési szabályzat).

A szolgálatok főigazgatói utasításokban - egyes területeken késedelemmel - szabályozták szervezeteik vagyonának analitikus nyilvántartását, használatból történő kivonását, illetve selejtezését. A hatályos utasítások szerint a hasznosítás (pl. lakás, személygépkocsi esetében) a gyakorlatban korrekt módon nem hajtható végre, illetve egyes eljárások során eltértek a belső előírásoktól.

A számviteli és bizonylati rendet a szolgálatok - eseti kivételektől eltekintve - utasításokban szabályozták (számviteli

politika, gazdálkodási szabályzat, bizonylati album, pénzkezelési szabályzat, számlarend stb.). A leltározási tevékenység szabályozása alapvetően megfelel a jogszabályi követelményeknek.

Az **előirányzatok tervezése** során a szolgálatok minden évben a Pénzügyminisztérium tervezési körirata és a Hivatal útmutatása szerint jártak el. Ugyanakkor a jóváhagyott költségvetéseik nagyságrendjükben és belső arányaikban nem voltak összhangban a szükségletekkel, az eredetileg biztosított pénzügyi fedezet az ellenőrzött években egyes előirányzatoknál (pl. dologi kiadások) elmaradt a számításokkal alátámasztott igényektől. A szolgálatok - tevékenységükből következően - működési bevételszerzési lehetőségei korlátozottak, így a hiányzó pénzügyi fedezetet saját hatáskörben biztosítani nem tudták. A költségvetési kiadási előirányzatokat a tervezés során a Hivatal a szolgálatok részére teljes körűen felosztotta, "fejzeti" tartalékot nem képzett.

Az ellenőrzött időszakban bekövetkezett jogszabályi változások, a külső környezet módosulása a szolgálatok feladatainak növekedésével járt, ezt a költségvetési előirányzatok változása nem követte. Ez szükségessé tette a jóváhagyott költségvetési előirányzatok viszonylag gyakori módosítását. A módosítások jelentős része, mintegy 44 %-a kormányzati hatáskörben történt.

Az előirányzat-módosítások főbb okai a többletfeladathoz kapcsolódó többlettámogatás nyújtása, a központi intézkedések miatti pótelőirányzat, a feladatátvételhez kapcsolódó pénzeszközátvétel, valamint a dologi előirányzatok hiányának megszüntetése miatti költségvetésen belüli átcsoportosítások voltak.

A Kormány a működőképesség fenntartása érdekében az ellenőrzött időszakban a szervezetek részére a központi költségvetési tartalékból pótlólagos forrásokat biztosított.

A vizsgált időszakban jellemző volt, hogy a költségvetésben eredetileg tervezett kiemelt dologi kiadások előirányzata nem fedezte az év folyamán jelentkező szükségleteket, mivel a tervezés nem feladatarányosan történt, valamint - a költségvetési szférában követett általános

gyakorlatnak megfelelően - az infláció követésére sem volt mód. Az alaptevékenységi feladatok, illetve a dologi kiadások növekedéséhez hozzájárult a társszervezetek által igénybe vett szolgáltatások bővülése, amelyre pénzügyi fedezetet a szolgálatok részére a költségvetés nem biztosított.

Az előirányzat-módosítások végrehajtása - egy- két kivételtől eltekintve - szabályszerű volt. A hiányosságot az előirányzat-módosítás felügyeleti szervi késedelmes jóváhagyása, visszaigazolása okozta.

A dologi előirányzatokon jelentkező **hiányok tartóssá válását a felhalmozási** (a technikai eszközök cseréjére, az egyéb felhalmozásra, a felújításra, a beruházásra tervezett) **kiadásokból való átcsoportosítással előzték meg.** Az átcsoportosítások azzal jártak, hogy tervezett, illetve megkezdett beruházást, rekonstrukciót halasztottak el, illetve azokat részben más forrásból valósították meg.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok **1999. évi költségvetése** jobban igazodik a szakmai feladathoz és ezáltal reálisabbá vált, de továbbra is elmarad az úgynevezett szükségleti tervben foglalt igényektől.

Az ellenőrzött időszakban a szervezetek költségvetésének teljesítése mind a kiadási, mind a bevételi - oldalon a jogszabályok betartásával végrehajtott módosítások hatására - kis mértékben, átlagosan mintegy 8 %-kal meghaladta az eredeti előirányzatot.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok **személyi állományának** hivatásos-, és közalkalmazotti besorolású foglalkoztatottaira az adott időszakban érvényben lévő jogszabályokat alkalmazták. A szervezetek bér-, és létszámgazdálkodása az első számú vezető hatáskörébe tartozik, aki e jogkörét a gazdasági igazgató és a humánpolitikai szervezet vezetője útján gyakorolja.

A létszámváltozások következtében az ellenőrzött években az üres álláshelyek aránya mintegy 10% volt. Az **állománytábla** készítésénél a fejezet általános elveket, **keretszámokat** az egyes kategóriákra **nem határozott meg**, azokat a szolgálatok saját hatáskörben állapították meg. A létszám és szervezeti

módosítási igényeknél, illetve kötelezettségeknél az eljárási szabályokat írásban nem rögzítették, a jóváhagyásokat a Hivatalnál koordináció nem előzte meg. A költségvetési gazdálkodást fejezeti szinten koordináló, irányító hivatali szervezeti egység - a közvetlen jóváhagyási folyamatból adódóan - utólag értesült a változásról és a kapcsolódó többlet igényekről. A költségvetési létszám, illetve összetétele minden évben eltért a jóváhagyott állománytáblától (NBH).

Az állománytábla módosításai során - a magasabb illetményel rendelkező - hivatásos álláshelyek számát és arányát fokozatosan bővítették a közalkalmazotti státuszok terhére.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt) 80. §-ának (4) bekezdése szerint a békében kinevezhető tábournoki létszámot az Országgyűlés állapítja meg. Ugyanakkor nem tisztázott a létszám megállapításának határideje, továbbá az sem, hogy ki a felelős az előterjesztésért. A tábournoki létszám meghatározására döntés az helyszíni vizsgálatunk befejezéséig nem született.

A keretjelleggel meghatározott tábournoki rendfokozati maximum előírása, illetve a szervezeti felépítésre vonatkozó szervezési elvek hiánya azzal járt, hogy a szolgálatok az SZMSZ-ben, illetve a struktúra módosítás során egyéb korlátozás hiányában az **igazgatói beosztások körét szélesítették.**

A hivatásos állomány **átlagbére** 1997. évben mintegy 25%-kal volt magasabb az 1994. évinél, általában törekedtek a legalacsonyabb jövedelmű közalkalmazottak átlagbérei növelésére is. Az üres álláshelyek bérfedezetét - azok megszüntetése nélkül - a meglévő állomány rendszeres személyi juttatására (illetményfejlesztés, teljesítmény elismerés stb) is felhasználták (NBH, NBSZ). Az alkalmazott megoldás nem felel meg a 137/1993. (X. 12.) Korm. rendelet 20. § 6. bekezdése, majd az azt felváltó 156/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet 28.§ 8. bekezdésében foglaltaknak, mely szerint létszám bérfedezet nélkül nem tervezhető.

A Hszt-ben előírt illetményszinteket a szabályozásnak megfelelően 1999. januártól alkalmazzák a szolgálatok.

Az évközi illetményfejlesztésekről főigazgatói utasítások rendelkeztek. A Hszt mellett az évenként kiadott állománytáblák rendezték a beosztásokhoz tartozó rendfokozati maximumot és képesítési követelményt.

A Hszt különböző rendelkezéseire hivatkozva a 25 évet meghaladó szolgálati jogviszonnyal rendelkező **hivatásos állomány felmentésekor** az egyes magasabb szintű beosztási kategóriákban lehetővé tették a végkielégítést is, ami - a Hszt-nek a felmentésre vonatkozó szakaszai alapján - **vitatható**.

A nyugdíjjogosultságot elérő hivatásos állományú foglalkoztatottak végkielégítésére vonatkozó jogszabályok nem egyértelműek, továbbá a TNM nem szabályozta rendeletben - a Hszt 342. § (2) bek. m. pontja szerint - a nyugellátás rendjét. Megjegyezzük, hogy ezen pontra hivatkozva az összes többi, fegyveres szervet irányító miniszter, az (IM, a HM a BM és a PM) rendeletet adott ki e témában.

A **dologi kiadások**on belül négy év átlagában mind az eredeti előirányzatot, mind a teljesítést tekintve a legnagyobb arányt a "Szakmai tevékenységgel összefüggő speciális" kiadások képviselték. Ebben szerepet játszott, hogy - az általánostól eltérően - a jogszabályi előírások szerint a polgári nemzetbiztonsági szolgálat költségvetésében az alaptevékenységével összefüggő speciális működési kiadásai fedezésére elkülönített előirányzatot a dologi kiemelt előirányzaton belül egy összegben, a "Szakmai tevékenységhez igénybe vett szolgáltatások" előirányzatban kell tervezni és elszámolni, függetlenül attól, hogy az személyi jellegű, felhalmozási, felújítási célú vagy dologi kiadás (Nbt. 63. § (1) bek., valamint a 19/1997. (II. 13.) Korm. rendelet 9. §).

A **Hivatal a felújítási és beruházási előirányzatokkal** való gazdálkodásra a szolgálatokat feljogosította, az előirányzatokat a szolgálatok kiadásai között tervezte meg. Az éves tervekben szerepeltetett beruházásokról, felújításokról, azok kiadási előirányzatairól, **évenkénti ütemezéséről** a Hivatal **nem rendelkezett** részletes, **teljes körű információkkal**. A szolgálatok a központi beruházásokról az alapokmányok Kincstárhoz való benyújtásakor, a pályázatokon elnyert végleges, illetve a visszatérítendő támogatásokról, a saját forrás bevonásáról pedig utólag tájékoztatták a Hivatalt.

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok 1996. évtől a **közbeszerzésről** szóló törvény előírásainak betartása **alól** általában **mentesítést kértek és kaptak** az OGY Nemzetbiztonsági Bizottságától. Néhány esetben - mint pl. az NBH épületfelújítás, NBSZ speciális eszközbeszerzés - a felmentés kérése elmaradt.

A fejezeti felhasználási körbe tartozott a **Kormányzati rendkívüli kiadások** cím **speciális eszközök bérleti díja** **alcímen** 1997. évre 2,24 Mrd Ft, 1998. évre 2,34 Mrd Ft összegben tervezett előirányzat, amely különböző szakterületek speciális eszközei rekonstrukciója, fejlesztése megvalósítására nyújtott fedezetet. A rekonstrukció megvalósítása során mind a szerződéskötéseknél, mind az eszközök beszerzésénél, beépítésénél előfordultak hiányosságok. A teljesítések elszámolási módja kínálta a lehetőséget a szolgálat számára, hogy más - általa hasznosnak ítélt - beszerzést és szolgáltatást is elfogadjon, sőt igényeljen a szolgáltatásba bevont gazdálkodó szervezettől, a NÁDOR Rt-től. Ezek között előfordult, hogy a rendeltetési céltól eltérően a költségvetési forrásból megkezdett építési beruházást a bérleti díjból finanszírozva folytatták. A NÁDOR Rt korábbi államadósság kivásárlási ügylete még rendezetlen volt. (A részletes megállapításokat a nyílt függelék tartalmazza.)

A Hivatal **felügyeleti költségvetési ellenőrzése** hiányát már az 1993. évi vizsgálatunk is megállapította. Bár kialakította a TNM az ellenőrző szervezetet, de annak felügyeletét nem közvetlenül a működéséért felelős hivatalvezető, hanem a fejezeti irányító tevékenységben is közreműködő irodavezető alárendeltségébe helyezte. Az ellenőrzéseket általában a Hivatalhoz vezényelt, majd berendelt állománnyal végeztették el. Ez ugyan javította a fejezeti szintű pénzügyi-gazdasági ellenőrzés személyi feltételeit, de kapacitást vont el a szolgálatok belső ellenőrzési szervezeteitől, amely az ottani belső ellenőrzések végrehajtására volt kedvezőtlen hatással.

A személyi feltételek késői kialakítása miatt a felügyeleti jellegű költségvetési ellenőrzés kétévenkénti végrehajtása a szolgálatoknál elmaradt. A függetlenített belső ellenőrzés szervezeteit az ellenőrzött időszakban folyamatosan a létszámhiány, a betöltetlen álláshelyek jellemezték. A létszámfeltöltést nehezítette az intézményi művelési-, illetve a pénzügy-gazdasági ismeretek meglétének egyidejű követelménye, továbbá a nem kellő anyagi elismerés. A

szervezetek belső ellenőrzési tevékenységét minősíti, hogy vizsgálati jelentéseiket az ellenőrzöttek általában csak a főigazgatói realizálás után ismerhették meg (esetenként még akkor sem).

A végrehajtott **felügyeleti ellenőrzések** megállapításai **tényfeltáróak**, de általában elmaradtak az ellenőrzött területek feltárt hibáinak elemzésére, az azokat kiváltó szabályozási környezet értékelésére, a gazdálkodási és szabályozási jogkörök tisztázására irányuló javaslatok. Az ellenőrzés részleges hasznosulását jelentette, hogy a megállapításokat a döntések előkészítésénél, az egyéb körülmények változtatásával (utasítás, szabályzat kiadásával) összefüggésben - részben figyelembe vették.

Az ellenőrzésünk idején és részben érintő tárgykörben végzett kormányzati költségvetés ellenőrzés megállapítása kapcsán büntetőeljárás kezdeményezése történt. Igény esetén készek vagyunk vizsgálatunk anyagait - a titokvédelmi előírások figyelembe vételével - az illetékes szervek rendelkezésére bocsátani.

Az ellenőrzés tapasztalatai, megállapításai - ide értve a függelékekben foglaltakat is - alapján **javasoljuk**:

a Kormánynak

- készítse előterjesztést az Országgyűlés részére a békében kinevezhető tábornoki létszám felső határára;
- tekintse át és szabályozza - a titokvédelmi követelmények figyelembe vételével - a védett beruházások eljárási rendjét és ellenőrzési rendszerét ;
- tekintse át a TNM Hivatala és a biztonsági szolgálatok címnek a központi költségvetés szerkezetében elfoglalt helyét, feltételrendszerét és gondoskodjon a TNM fejezet irányítási tevékenysége célszerűbb, a költségvetés általános szabályaihoz jobban igazodó szervezeti, finanszírozási kereteinek kialakításáról;
- intézkedjen az NBSZ technikai fejlesztése mielőbbi befejezése, a feltárt hiányosságok megszüntetése - ide értve a NÁDOR Rt államadósság kivásárlási ügyletének rendezését is - érdekében.

a tárca nélküli miniszternek

- kezdeményezze a speciális eszközökkel való gazdálkodást meghatározó 1995. évi CXXV. tv. 63-66. szakaszainak és a 19/1997. (II. 13.) Korm. rend. 9. szakaszának módosítását, a nyugdíjjogosultságot elérő hivatásos állományúak végkielégítésére vonatkozó Hszt. 63. §-a (6) bekezdése (a) pontjának egységes értelmezését;
- gondoskodjon a TNM feladatává tett szabályozások mielőbbi kiadásáról, ezen belül a szolgálatok azonos, hasonló jellegű tevékenységei folyamatának, nyilvántartásának egységes elvek alapján történő szabályozásáról (speciális működési kiadások, számviteli politika stb.);
- teremtsen meg felügyeleti és irányító tevékenysége keretében a szervezetek költségvetési, illetve állománytábla szerinti létszámának azonosságát;
- tekintse át a felügyeleti költségvetési ellenőrzés feladatait, szervezeti, személyi feltételeit és a 15/1999. (II. 15.) Korm. rendelet előírásai alapján - a sajátos szervezeti felépítést, valamint a speciális működési kiadások ellenőrzési feladatait is figyelembe véve - szabályozza a költségvetési ellenőrzési tevékenységet és biztosítsa feltételeit;
- kísérelje fel figyelemmel ellenőrző tevékenysége során a szolgálatoknál az ellenőrzési megállapításai javaslataink hasznosítását.

a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok főigazgatóinak

- készítsenek az ellenőrzésünk által feltárt hibák, hiányosságok kiküszöbölésére - a feladatok ütemezésével ellátott - intézkedési tervet;
- korszerűsítsék, pontosítsák illetve dolgozzák ki a pontatlan, elavult, hiányzó belső szabályozásaikat, valamint - szükség szerint belső szabályzatok kiadásával - építsék be azokba a TNM megjelenő rendeleteinek, utasításainak előírásait (gazdálkodási szabályzat, számviteli politika, pénzkezelési szabályzat stb.);
- gondoskodjanak a 15/1999. (II. 15.) Korm. rendelet előírására figyelemmel a vezetői, a munkafolyamatba épített, és a függetlenített belső ellenőrzés feltételeinek erősítéséről és hatékony működtetéséről.

Mellékletek

A jelentés mellékletei nyomtatott formában olvashatóak.